

[Uitzending 414: Introductie op het Bijbelboek Romeinen]

Van de dertien brieven van Paulus die in het NT voorkomen, is die aan de Romeinen de langste. Terwijl de vier evangeliën de woorden en werken van Jezus Christus aan de orde stellen, behandelt het Bijbelboek Romeinen de betekenis van Zijn offerdood. Door middel van de vraag-en-antwoordmethode geeft Paulus de meest systematische uiteenzetting van de christelijke leer die in de Bijbel is te vinden. Maar het Bijbelboek Romeinen is meer dan een theologisch boek, het bevat ook praktische vermaningen.

Bij het goede nieuws van Jezus Christus gaat het om meer dan het geloven in feiten. Het gaat **ook** om een levensstijl. Een levensstijl die past bij iemand die *zonder dat het hem iets kost en zonder dat hij het heeft verdiend - door Jezus Christus uit de greep van de zonde is bevrijd* (Rom.3:24).

Op grond van Rom.1:7 en 15 is vrijwel vanaf het begin het opschrift '*Aan de Romeinen*', aan deze brief verbonden. De schrijver van de brief aan de Romeinen wordt direct in vers 1 geïntroduceerd: **Paulus, een dienaar van Christus Jezus**. In het Bijbelboek Handelingen hebben we over zijn bekering en zendingsreizen gelezen.

Paulus heeft de Here Jezus tijdens zijn leven waarschijnlijk niet persoonlijk gekend, maar is via een openbaring (op weg naar Damascus) tot apostel geroepen. Hij heeft de meeste van de brieven in het NT geschreven, met de bedoeling de jonge gemeenten op te bouwen. De volgorde van Paulus' brieven in het NT is gebaseerd op hun lengte (eerst de langste), niet op de volgorde waarin ze zijn geschreven. In het jaar 56 na Christus is Paulus tijdens één van zijn zendingsreizen in Korinthe. Hij heeft het plan om naar Rome te gaan, waar hij nog niet eerder is geweest.

We kunnen het jaar 56 **en** de stad Korinthe noemen omdat de brief daar zelf uitsluitsel over geeft. De apostel heeft Rome nog niet bezocht (Rom.1:10) en daarmee wordt ieder tijdstip na het jaar 60 uitgesloten, want toen kwam Paulus voor de eerste keer naar Rome. Toen hij de brief schreef had de apostel nog zijn volledige vrijheid, want hij spreekt gewoon over zijn reisplannen (Rom.15). Dat betekent dat hij schrijft *vóór zijn arrestatie in Jeruzalem, die plaatsvond op Pinksteren van het jaar 57*.

De apostel heeft kort tevoren de grote *inzameling voor de armen* van de gemeente in Jeruzalem afgesloten (Rom.15:25 t/m 33) en is van plan naar Jeruzalem te vertrekken (en dat is in het jaar 56 n.Chr.). De gebeurtenissen zijn terug te lezen in het Bijbelboek Handelingen (Hand.19:21,22). Als *plaats van ontstaan* is *Korinthe* genoemd en dat komt door twee details in de brief.

Voordat Paulus aan het eind van de brief overgaat tot de groeten, beveelt hij de Romeinse christenen een gelovige vrouw aan. Rom.16 vers 1 en 2:

Ik wil Phebe bij u aanbevelen. Zij is een fijne zuster, die veel goed werk in de gemeente van Kenchreeën doet. Ontvang haar zoals gelovigen past. Zij dient dezelfde Heer als u. Help haar in alles waarbij zij uw hulp nodig heeft, want zij heeft al veel voor anderen gedaan en ook voor mij.

Kenchreeën is de haven van Korinthe. Blijkbaar stond Phebe op het punt om naar Rome te vertrekken. Zij is waarschijnlijk ook degene die de brief heeft overgebracht. Ook door andere namen komen we op het spoor van Korinthe als plaats van ontstaan van de brief. In Rom.16:23 groet Paulus de gemeente ondermeer namens **Gajus**, zijn gastheer. Hij was waarschijnlijk een christen in Korinthe, door Paulus gedoopt bij zijn eerste verblijf in die stad (1Kor.1:14). Ook doet Paulus de gemeente de groeten van **Erastus**, de stadsrentmeester of stadsontvanger. Waarschijnlijk heeft 2Tim. 4:20 betrekking op dezelfde **Erastus**. Paulus ontmoette deze mensen in de steden die hij aandeed tijdens zijn zendingsreizen. Rekening houdend met deze gegevens en het getuigenis van de vroege kerk, kunnen we met vrij grote zekerheid vaststellen, dat Paulus de brief aan de Romeinen in Korinthe aan Tertius dicteerde (Rom.16:22), en wel tegen het einde van zijn derde zendingsreis, in het voorjaar van het jaar 56.

Paulus schrijft de brief aan de christenen in Rome om zich aan hen voor te stellen en een samenvatting te geven van de boodschap die hij brengt.

Hoewel Paulus helder en scherpzinnig is in zijn dogmatiek, dient hij zich niet in de eerste plaats aan als een leraar, maar als **apostel, en dienaar van Jezus Christus**, die zich met heel zijn ziel en met heilige ernst wijdt aan de vervulling van zijn opdracht. Paulus is van geboorte een nakomeling van Abraham, een Israëliet (Rom.11:1) en heeft zijn volk hartstochtelijk lief. Als gewezen Farizeeër kent hij het OT buitengewoon goed.

Hij citeert in zijn brief 57 maal uit het OT, en geeft daarnaast vaak nog zijdelingse verwijzingen. In **leer, stijl, geest en karakter** verschilt de brief niet van de andere brieven van Paulus.

De brief aan de Romeinen is het meest systematisch van opzet in vergelijking met de andere brieven. Eerst toont Paulus de totale zondigheid van de mens aan. Jood en niet-Jood kunnen bij de HERE nergens aanspraak op maken, omdat de zonde elk recht op de gunst van de HERE teniet heeft gedaan. Maar God, in Zijn genade kwam de zondaars te hulp en heeft, door Christus, de weg terug tot Hem geopend (Rom.5:8). Daarna behandelt Paulus de positie van de Joden in het heilsplan van God (Rom.9 t/m 11). Paulus eindigt de brief met aanwijzingen over het juiste gedrag en stijl van leven van christenen. Centraal in de Romeinenbrief staat Gods rechtvaardigheid. De HERE handelt rechtvaardig met deze wereld en geeft Zijn rechtvaardige heilsplan. De grote en heilige God kan **Zijn wetten** niet versoepelen, omdat zij uit Hemzelf voortkomen. In de Romeinenbrief laat de apostel Paulus zien dat de HERE in overeenstemming met Zijn wetten een verlossingsplan ontwierp voor Joden en niet-Joden. De kern van Zijn verlossingsplan is dat de HERE Zijn Zoon stuurde om te sterven voor de zonde van de wereld. Iedereen die in Hem gelooft, is gered en ontvangt Gods kracht om te strijden tegen de zonde in zijn of haar leven. Romeinen 10 vers 9: **Want als u zegt dat Jezus Christus uw Heer is en als u met heel uw hart gelooft dat God Hem uit de dood heeft opgewekt, zult u gered worden.** Niets kan scheiding brengen tussen de gelovigen en de liefde van God (Rom.8). De HERE heeft ook Paulus gebruikt om met mensen te communiceren.

De HERE gaf Thora – de Wetten – door Mozes. Gebeurtenissen en geschiedenissen liet de HERE opschrijven opdat wij er van zouden leren. De HERE gebruikte verhalen, liederen en profetieën. Hij gaf vier evangeliën, en met de Romeinenbrief komen we bij een nieuw vorm: een brief.

De brieven die we in de Bijbel hebben zijn warm en persoonlijk. Ook voor ons is het net is alsof de brieven uit de Bijbel vandaag bij ons door de bus komen, doormiddel van de radio wil ik ze u graag voorlezen. De woorden zijn niet van mij maar van de HERE die door Zijn Geest mensen namens Hem doet spreken en schrijven.

Hij spreekt persoonlijk tot u in elk van de prachtige brieven die we van Paulus en de andere apostelen gaan lezen. Paulus heeft de gemeente van Rome niet gesticht, en de traditie die Petrus daarvoor aanwijst, is in tegenspraak met de ons bekende gegevens. Het is mogelijk dat het begin lag bij enkele Joden en Jodengenoten die op de Pinksterdag volgelingen van Christus waren geworden (Hand.2) en terugkeerden naar Rome. Toch ligt het meer voor de hand dat christenen uit de door Paulus in Azië, Macedonië en Griekenland gestichte gemeenten zich in Rome vestigden en anderen tot geloof in Jezus leidden. Volgens de Romeinenbrief zelf bestond de gemeente van Rome uit overwegend niet-Joden (Rom.1, 11 en 15), maar er waren ook Joodse gelovigen (Rom.2, 3, 7 en 14 en 15). Rome was in de tijd van Paulus de grootste stad van de wereld, met meer dan een miljoen inwoners. Er waren veel prachtige gebouwen terwijl het grootste deel van de bevolking bestond uit slaven. Overvloed en ellende kwamen in de Keizerstad naast elkaar voor. Toen de brief werd geschreven, bestond de gemeente al een aantal jaren en telde veel gelovigen, die op diverse plaatsen bijeen kwamen (Rom.16). De geschiedschrijver Tacitus noemt de christenen die in 64 onder Nero werden vervolgd **'een grote menigte'**. Blijkbaar stond de kracht van het Evangelie in schril contrast met de leegte van het meergodendom van de Romeinse godsdienst.

De Romeinen brief bevat het grote zendingsprogramma voor de wereld. Voor Paulus was het evangelie de grote boodschap voor de wereld. Die wereld waarvoor Christus stierf en Rome was toen het centrum van die wereld. Romeinen 15 vers 15 en 16: **Maar een van de redenen waarom ik zo vrij ben geweest u bepaalde dingen te schrijven, is dat ik het nodig vond uw geheugen op te frissen. Dat kon ik doen dankzij de genade die God mij heeft gegeven. Ik ben een dienaar van Christus Jezus, die de andere volken het goede nieuws van God moet brengen. Daardoor mag ik hen aan God voorstellen als een offer dat Hij kan aanvaarden, een offer dat voorbereid is door de Heilige Geest.** Paulus maakt duidelijk dat hij een apostel voor de volken is. Hij maakt ook duidelijk dat Simon Petrus de apostel voor het volk Israël is. Paulus zegt in Galaten 2 vers 8 en 9: **God zette Petrus in als apostel voor de Joden en mij als apostel voor de volken die God nog niet kenden.**

Het was Jakobus, Petrus en Johannes, de belangrijkste mensen in de gemeente, wel duidelijk dat God mij dit werk had gegeven. Zij beschouwden Barnabas en mij als hun broeders en waren het met ons eens: wij zouden naar de andere volken gaan en zij naar de Joden.

Het slot van de brief aan de Romeinen maakt duidelijk dat de apostel veel mensen had ontmoet die uit andere volken kwamen dan uit Israël. De gemeente van Christus in Rome was hoofdzakelijk een gemeente uit de volken. Romeinen 1 vers 15: **Daarom verlang ik er vurig naar om, voor zover dat in mijn vermogen ligt, ook u in Rome dat goede nieuws te brengen.**

Paulus wilde naar Rome om daar het evangelie te prediken. In Handelingen 26 hebben we de boodschap van de HERE aan Paulus gelezen: **Ik zal u bevrijden uit de handen van uw eigen volk en van de vreemde volken waar Ik u heen zal sturen. U zult hen de ogen openen voor de toestand waarin zij verkeren, opdat zij zich van het duister naar het licht zullen keren en zich door God zullen laten regeren in plaats van door Satan. Door hun geloof in Mij zullen zij vergeving van hun zonden krijgen en zullen zij deel krijgen aan mijn Koninkrijk, samen met de mensen die bij Mij horen.**

Paulus zou nooit naar Rome zijn gegaan, als iemand anders er al het evangelie had gepredikt. In Romeinen 15:20 zegt hij: **Ik heb steeds mijn uiterste best gedaan om het goede nieuws bekend te maken op plaatsen waar men nog nooit van Christus had gehoord. Als iemand mij voor is geweest, wil ik niet op zijn werk verder bouwen.**

Rome was in de tijd van Paulus geen veilige stad en zeker niet voor Joden.

We gaan even terug naar Handelingen 18 vers 1 t/m 3:

Paulus verliet Athene en ging naar de stad Korinthe. Daar ontmoette hij Aquila, een Jood uit Pontus, en zijn vrouw Priscilla. Zij waren kort daarvoor uit Italië gekomen. Keizer Claudius had namelijk bevolen dat alle Joden Rome moesten verlaten. Paulus bleef bij hen en werkte met hen samen, omdat zij, net als hij, tentenmakers waren. Paulus ontmoette Aquila en Priscilla in Korinthe omdat ze Rome moesten verlaten. Er was een golf van antisemitisme uitgebroken onder keizer Claudius. Hij vervolgde de Joden en daarom moesten ze vluchten naar Korinthe.

We zien later dat ze met Paulus naar Efeze gaan en echte getuigen van Christus worden. Toen Paulus de brief aan de Romeinen schreef, waren ze weer naar Rome teruggekeerd, want aan het eind van de brief doet hij hen de groeten. Ook al was Paulus nog nooit in Rome geweest hij kende er wel een aantal mensen. Paulus heeft deze mensen die hij de groeten doet op andere plaatsten tot Christus mogen leiden en later zijn zij naar Rome getrokken.

Paulus kende de Romeinse cultuur. Hij had Romeinse kolonies bezocht zoals Filippi en Thessalonica. Romeinse gewoonten, wetten, talen, levensstijl en maatschappij was hem bekend. Paulus reisde veel over Romeinse wegen, ontmoette onderweg Romeinse burgers en soldaten, alsook in steden en op markten. Als hij gevangen werd genomen moest hij in een Romeinse gevangenis verblijven. Regelmatig stond hij voor Romeinse magistraten en moest zich verdedigen tegen verschillende aanklagers. Daarnaast bezat hij zelf ook het Romeinse burgerschap en genoot daarvan de voorrechten.

Vanuit Rome als centrum van de wereld wil Paulus het blijde evangelie aan een verloren wereld prediken. Een wereld die God zo lief heeft dat Hij er Zijn eigen Zoon voor liet sterven, opdat een ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat maar eeuwig leven zou hebben. De grote wereldstad Rome werkte als een magneet. Het trok mannen en vrouwen van heinde en verre aan. Paulus en de andere apostelen trokken dwars door het achterland van dit kolossale rijk en mochten velen brengen naar de voet van het kruis, naar de Here Jezus Christus. Kerken en gemeenten werden gevestigd in de meeste grote steden van dit Romeinse rijk. Ook in het centrum van het Romeinse Imperium, Rome kwamen christenen. Ze kwamen overal vandaan. Met de christenen ontstond er ook een zichtbare gemeente in Rome.

In de Romeinenbrief stelt Paulus Jezus Christus voor als de tweede Adam. De gerechtigheid van Christus en Zijn plaatsvervangend sterven rechtvaardigt allen die hun vertrouwen op Hem stellen. Christus biedt Gods gerechtigheid aan als een genade gave aan zondaren, omdat Hij Gods oordeel en toorn heeft gedragen voor hun zondeschild. Zijn dood en opstanding zijn de basis voor de verlossing, de rechtvaardiging, de verzoening, de zaligmaking, en de verheerlijking van de gelovige.

Daarbij gaat het om de grootheid van de HERE en de kleinheid en nietigheid van alle mensen. In de Romeinenbrief wordt de HERE God verheerlijkt en geprezen, er is geen eer voor mensen alleen zonde en schuld die moet worden verzoend. Van de misdadiger aan het kruis is verklaard dat hij niet waardig was om in het Romeinse Rijk te leven en hij werd terechtgesteld. Maar de Here Jezus zei tegen hem (na zijn gebed om aan hem te denken) dat Hij hem geschikt ging maken voor de hemel en zei tegen hem: **Vandaag zult u met Mij in het paradijs zijn** (Luc. 23:43).

De HERE grijpt verloren zondaars – zoals u, jij en ik – en Hij brengt ons (om Christus wil) in de familie van God en maakt ze tot zonen en dochters van Hem. Dat doet de HERE **‘om Christus wil’** – niet omdat de HERE in u, jou en mij iets vindt waarom Hij dat zou doen. Er kan door de natuurlijke mens geen verdienste bij God worden aangedragen. Dat is de boodschap van de brief aan de Romeinen. De Bijbelboeken Romeinen en Galaten hebben bij elke grote geestelijke vernieuwing in de kerk een rol gespeeld. Het was Luther die schreef dat de brief aan de Romeinen *‘het ware meesterstuk is van het NT en het zuiverste evangelie, die het zeker waard is en verdient dat een christen die niet alleen uit het hoofd leert, woord voor woord, maar ook dat hij dagelijks ermee omgaat als met het dagelijks brood voor een mensenziel. Hij kan nooit te veel of te goed worden gelezen of bestudeerd; en hoe meer hij wordt gehanteerd, hoe kostbaarder hij wordt, en hoe beter hij smaakt.’*

Één van de vroege kerkvaders, liet zich tweemaal per week de Romeinenbrief voorlezen. Uit de kerkgeschiedenis zijn vele voorbeelden en getuigenissen te geven van de grote invloed van de Romeinenbrief.

Het sleutelwoord van de Romeinenbrief is **Gods gerechtigheid**. De HERE schenkt de gave van Zijn gerechtigheid aan een ieder die in geloof tot Christus komt. Paulus schrijft de Romeinenbrief om Gods soevereine verlossingsplan te openbaren (1-8), om aan te tonen welke plaats Joden en niet-Joden innemen in dit plan (9-11), en om hen aan te sporen een rechtvaardig en harmonieus leven te leiden (12-16).

In de indrukwekkende voorstelling van Gods verlossingsplan beweegt het be-toog van Paulus zich van veroordeling tot verheerlijking **en** van leerstellige tot praktische waarheid.

Naast het sleutelwoord **gerechtigheid** komen ook andere belangrijke woorden veelvuldig voor in deze brief, zoals 'geloof', 'wet', 'ieder of iedereen', en 'zonde'.

Sleutelverzen vinden we in Romeinen 1 vers 16 en 17:

Ik schaam mij niet voor dit goede nieuws. Het is immers door de kracht van God het middel waardoor mensen die het geloven, gered worden. In de eerste plaats is dit nieuws voor de Joden, maar ook voor alle andere volken. Want in dat goede nieuws wordt de rechtvaardigheid van God bekendgemaakt. Dit betekent dat iedereen volkomen op Hem moet vertrouwen. De profeet Habakuk heeft immers geschreven: De mensen die rechtvaardig zijn, zullen door hun geloof echt leven.

En in Romeinen 3 vers 21 t/m 25:

Maar nu is aan het licht gekomen dat God de mens buiten de wet om vrijspraak wil geven. Daar is in de Boeken al op gewezen. Deze rechtvaardigheid voor God wordt bereikt door op Jezus Christus te vertrouwen. Dit geldt voor alle mensen die in Hem geloven, wie zij ook zijn. Alle mensen hebben gezondigd en missen daardoor Gods nabijheid. Maar God is zo goed en vergevend hen weer aan te nemen - zonder dat het hun iets kost en dat zij het hebben verdiend - omdat Jezus Christus hen uit de greep van de zonde heeft bevrijd. God heeft Christus Jezus gegeven als verzoeningsoffer. Door Zijn bloed zal de mens, wanneer hij gelooft, Gods rechtvaardigheid ontdekken. God gaat namelijk voorbij aan de zonden die eerder gepleegd waren.

Naast de sleutelwoorden en verzen vinden we in de Romeinenbrief ook sleutelhoofdstukken namelijk Romeinen 6 t/m 8. Een kerngedeelte dat fundamenteel is voor al het onderwijs over het geestelijk leven. Het bevat de antwoorden op de vragen over de verlossing van de zonde, over het leiden van een evenwichtig leven uit genade en over het leiden van een overwinnend leven door de kracht van de Heilige Geest.

Sommige uitleggers beschouwen Romeinen als *'het meest diepzinnige boek dat er bestaat'*. Eén van de uitleggers noemt de brief aan de Romeinen *'de kathedraal van het christelijk geloof'*.

De vier evangeliën vermelden de woorden en werken van de Here Jezus Christus, terwijl de Romeinenbrief de diepe heilsbetekenis van Zijn leven nader uitwerkt.

De theologie die in deze brief naar voren komt, is evenwichtig door praktische vermaningen. Bij die praktische vermaningen gaat Paulus uit van de geestelijke positie van de gelovigen. Van daaruit moet hun wijze van handelen worden bepaald. Het thema 'gerechtigheid', waarvan het boek is doortrokken, komt ook naar voren in de indeling van het Bijbelboek.

In de volgende uitzending lezen we Rom.1:1 t/m 4.